

ΘΕΜΑ:

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ - ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ

ΟΜΙΛΗΤΗΣ ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Ελληνισμός και Χριστιανισμός - Μια Ολέθρια Σχέση που Κράτησε Αιώνες

Χαιρετώ όλους γνωστούς και αγνώστους,

Χαιρετώ και όποιον είναι ενδεχομένως Μουσουλμάνος υπενθυμίζοντάς του όμως αυτό που είχε πει (κατά το Χαντίσι Σερίφ 86) ο Προφήτης Μωάμεθ για το Χριστό «Στον παρόντα κόσμο και στον μέλλοντα, δεν υπάρχει κανείς που να είναι πιο κοντά στον Ιησού από εμένα. Είμαστε τέκνα του ίδιου Πατρός από διαφορετικές Μητέρες. Η Θρησκεία μας όμως είναι μία». Βέβαια αυτό είναι θέμα μιας άλλης ενδιαφέρουσας ομιλίας και δε θα σταθούμε στη σχέση Χριστιανισμού με το Ισλάμ.

Αποδέχτηκα με χαρά την πρόταση του Μιχάλη για να παρουσιάσω την παρούσα εργασία μου αλλά πολύ γρήγορα κατάλαβα ότι το θέμα είναι όχι μόνο τεράστιο αλλά και δύσκολο, γιατί περνάει από δύσβατα αν όχι επικίνδυνα μονοπάτια. Και όπως αναφέρει ο Γερμανός φιλόλογος και φιλόσοφος Werner Jaeger “λεπτομέρειες της μεγάλης αυτής πορείας είναι ακόμη ανεξερευνήτοι”.

Επειδή όμως η σχέση του Ελληνισμού με το Χριστιανισμό με απασχολεί πολλές δεκαετίες αποφάσισα να συντάξω την παρούσα και να την επικοινωνήσω μαζί σας σε μια προσπάθεια να φωτίσω, με τις μέτριες γνώσεις μου, το μονοπάτι που συνδέει αυτά τα δύο μεγάλα κεφάλαια.

Ο Ιωάννης αναφέρει ότι «Ερευνάτε τας γραφάς ότι υμείς δοκείτε εν αυταίς ζώην αιώνιον έχειν και εκείναι εισίν αι μαρτυρούσαι περί εμού» σε αντίθεση με το ύποπτο «Πίστευε και μη ερέυνα» που πολύ συχνά μας υπενθυμίζουν οι ιερωμένοι. Εγώ προτίμησα να ακολουθήσω την προτροπή του Ιωάννη για να μπορέσω να στρέψω το βλέμμα μου στο παρελθόν σε μια προσπάθεια να αναλύσω μια σχέση αγάπης και μίσους αρκετών αιώνων. Όμως την αποκάλεσα ολέθρια σχέση γιατί αιώνες τώρα κοντόφθαλμοι, ή και εσφαλμένων αντιλήψεων, άνθρωποι ενώ δεν είχαν το δικαίωμα ούτε την εντολή για κάτι τέτοιο υπερβάλλουν, ψεύδονται, αλλοιώνουν ενώ αποκρύπτουν αλήθειες στο όνομα του Θεού. Μήπως σήμερα το ίδιο δεν κάνουν και οι οπαδοί του Ισλάμ, ακολουθώντας τις εντολές των ημιμαθών αλλά και φανατικών ιμάμηδων, παρερμηνεύοντας το Κοράνι και τα Χαντίσι Σερίφ;

Όσοι από εσάς θα βρείτε υπερβολική τη λέξη μίσος ή όλεθρος αρκестείτε στην ανάγνωση των προτροπών, ορισμένων, αγίων μας κατά των Ελλήνων και του ελληνισμού γενικότερα και να παρακολουθείστε τα παρακάτω ιστορικά γεγονότα, τα οποία σταχυολογώ με χρονολογική σειρά.

Θα αρχίσω από τα αρνητικά για να πάω στα θετικά, αφήνοντας στο τέλος τη σχέση του Χριστιανισμού με τα αρχαία μυστήρια αλλά και τις Μεσσιανικές δοξασίες των αρχαίων λαών.

Μολονότι μερικοί Άγιοι Πατέρες της εκκλησίας μας είχαν ελληνική παιδεία έχουν πει ή γράψει :

Ο ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

«Δεν πρέπει να παραδώσετε στους Έλληνες το τιμόνι του νου σας κ.τ.λ.» και
«είναι εχθροί οι Έλληνες διότι διασκεδάζουν καταβροχθίζοντας με ορθάνοιχτο το στόμα τον Ισραήλ... κ.τ.λ. «- Εις τον προφήτην Ησαΐαν Προοίμιον

ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«Αν κοιτάξεις στα ενδότερα των ελληνικών σκέψεων θα δεις τέφρα και σκόνη.» Υπόμνημα εις τον Άγιον Ιωάννην τον Απόστολον και

«οι Έλληνες φιλόσοφοι και ρήτορες είναι καταγέλαστοι και δεν διαφέρουν από τα παιδιά που λένε ανοησίες...»- Εις τον μακάριον Βαβύλαν και κατά των Ελλήνων

«οι Έλληνες είναι βρωμεροί και πανάθλιοι, μαροί και παμμίαροι» μακ. Βαβύλαν.

Ερμηνεία εις την προς Ρωμαίους Επιστολήν «πού είναι τώρα οι σοφοί των Ελλήνων με τα πυκνά τους γένια, με τους έξωμους χιτώνες τους και με τα παραφουσκωμένα λόγια; Όλη η βάρβαρη Ελλάδα ο σκηνοποιός (Απ. Παύλος) επέστρεψε (εννοεί εκχριστιάνισε). Ας είναι αναμεσά τους και αυτός ο περιβόητος Πλάτων, που τρεις φορές πήγε στη Σικελία, γεμάτος επίδειξη και κομπορρημοσύνη μα κανείς δεν του έδωσε προσοχή...»

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΑΖΙΑΝΖΗΝΟΣ

«η μητέρα μου έλεγε πρόσεχε, να μη φιλήσουν τα χείλη μου ελληνικά χείλη, να μην αγγίξουν τα χέρια μου ελληνικά χέρια και ούτε ελληνικά τραγούδια να μολύνουν τα αφτιά και τη γλώσσα μου» -Επιτάφιος προς τον πατέρα, παρόντος Βασιλείου και Ύβρεις προς τον Ιουλιανό.

Ας με συγχωρήσουν οι Τρεις Ιεράρχες, επιφανείς θεολόγοι και άγιοι της Χριστιανικής θρησκείας και όχι μόνο της Ορθοδοξίας, για την ανομία μου να αποκαλύψω την αντιπάθειά τους προς κάθε τι το ελληνικό. Ωστόσο αυτό που δεν μπορώ να καταλάβω, και μαζί με μένα όσοι ασφαλώς γνωρίζουν, είναι πώς όλοι αυτοί εκτός από τον Κλήμη, τον Ωριγένη και Γρηγόριο Νύσσης (αδελφό του Μ. Βασιλείου, που έχει διαβάσει Όμηρο –Ησίοδο –Πλούταρχο-Λουκιανό –Πίνδαρο –Αριστοφάνη -τους Αττικούς ρήτορες και τους Αλεξανδρινούς Νεωτεριστές το ύφος των οποίων μιμείται) καταφέρονται κατά του ελληνισμού ενώ παράλληλα τον εκθειάζουν έχοντας διαβάσει του αρχαίους συγγραφείς! Για παράδειγμα, όπως μας αναφέρει ο Γερμανός φιλόλογος και φιλόσοφος Werner Jaeger, η περίφημη πραγματεία του Μ. Βασιλείου είναι η υπέρτατη αυθεντία στο θέμα της αξίας των κλασικών σπουδών και υπήρξε ο καταστατικός χάρτης όλων των Χριστιανών της ανώτερης παιδείας. Και προσθέτει «τις σχέσεις ελληνισμού με τον χριστιανισμό εξετάζοντάς τες οδηγούμεθα αναδρομικώς στον χριστιανικό ανθρωπισμό των Πατέρων του 4ου αιώνα μ. Χ. και στην ιδέα αυτών για την αξία του ανθρώπου και την αναμόρφωσή του και την αναγέννηση του για του Αγίου Πνεύματος».

Αρχίζοντας από την Παλαιά Διαθήκη και φτάνοντας μέχρι τους Αγίους μας βλέπουμε μια διάθεση κακολόγησης του Ελληνισμού ανά τους αιώνες. Παρέθεσα μερικά μόνο παραδείγματα από τα άπειρα που μπορούμε να βρούμε και να διαβάσουμε. Υπάρχουν πύρινοι λόγοι του Τατιανού «όπως ο Μ. Αλέξανδρος είναι μειράκιον μανιακόν», του Εφραίμ του Σύρου, του Θεόφιλου Αντιοχείας και άλλων αλλά και αναθεματισμοί ή αφορισμοί οι οποίοι περιέχονται στο «Συνοδικόν», τα Λειτουργικά Βιβλία και Πατριαρχικά κείμενα. Αρκετά από αυτά, για όσους ενδιαφέρονται, υπάρχουν στο εμπειριστατωμένο βιβλίο με τον τίτλο «Υβριστικά κατά των Ελλήνων επίσημα κείμενα της Ορθοδοξίας», εκδόσεως 2007 περιοδικού ΔΑΥΛΟΣ.

Σήμερα όλοι μιλούμε για έναν ελληνοχριστιανικό πολιτισμό ρίχνοντας πάντοτε μια πρώτη ματιά στα Ρωμαϊκά χρόνια αλλά και στη μακρά περίοδο της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Εάν όμως εισχωρήσουμε «στα ενδότερα» ίσως αλλάξουμε γνώμη και αρκεστούμε σε φιλοσοφικές ή θεολογικές συζητήσεις χωρίς κανένα τέλος ή ουσία. Πάντως πρέπει να πούμε ότι ο χριστιανισμός πριν γίνει οικουμενικός είχε μεταβληθεί ο ελληνισμός σε οικουμενικό και επηρέασε, έτσι, τη μετέπειτα πορεία του χριστιανισμού. Στην «Ελληνική Πατρολογία» του Καθ. Κ. Χρήστου μπορούμε να βρούμε πολύτιμα στοιχεία αυτής της σχέσης που λόγω χρόνου δεν μπορούμε να αναλύσουμε σήμερα. Είναι όμως αλήθεια πως στο θέμα της επίδρασης της

Ελληνικής Φιλοσοφίας επί της χριστιανικής σκέψης δεν συμφωνούν οι μελετητές της ιστορίας του Ελληνικού Πολιτισμού και της ιστορίας του Χριστιανισμού. Διχάζει τους επιστήμονες το θέμα του εκχριστιανισμού του Ελληνισμού ή του εξελληνισμού του Χριστιανισμού. Παράδειγμα ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος, όπως μας βεβαιώνουν ειδικοί μελετητές, για τη σχέση του με τον ελληνικό κλασικισμό και μια πληθώρα αρχαίων συγγραφέων- όπως Πυθαγόρα, Πλάτωνα, Πίνδαρο, Ζήνωνα, Σωκράτη, Ισοκράτη κ.τ.λ. – Είναι γνωστό ότι αυτός ο χρυσορρήμων πατέρας ήταν γνήσιος αττικιστής.

Από την άλλη έχουμε τον βυζαντινό ποιητή και υμνογράφο Ιωάννη Μαυρόποδα, δάσκαλο του Ύπατου των Φιλοσόφων Μιχαήλ Ψελλού ο οποίος δίδασκε στο Πανδιδακτήριο της Κων/πολης (όπου μαθητές διδάσκονταν ρητορική, φιλοσοφία, αστρονομία, διαλεκτική κ.τ.λ.), τη σημαντικότερη μορφή του Χριστιανικού ανθρωπισμού στο Βυζάντιο, ο οποίος συνέδεε στην επιστήμη του τους εθνικούς κλασικούς με τους εκκλησιαστικούς πατέρες. Πίστευε ότι δημιούργησε ένα γεφύρωμα μεταξύ της ηθικής του Πλάτωνα και του Χριστιανισμού. Τον ακολούθησε, όπως ήταν φυσικό ο Μιχαήλ Ψελλός και μετά ο μαθητής αυτού Ιωάννης Ιταλός φιλόσοφος επηρεασμένος από τα έργα και τις ιδέες του Αριστοτέλη και του Πλάτωνα ο οποίος κατείχε την έδρα της φιλοσοφίας στο Πανδιδακτήριο και αργότερα αντικατέστησε τον δάσκαλό του.

Συχνά ακούμε ότι δεν θα υπήρχε σήμερα ελληνισμός χωρίς τον χριστιανισμό. Παράλληλα όμως διαπιστώνουμε και την καταστροφή του ελληνικού πολιτισμού από τον χριστιανισμό (το καταγγέλλει συνεχώς ο αρχαιολάτρης φίλος μου Γ. Λεκκάκης από την ιστοσελίδα του Φρυκτωρίες).Υπάρχουν δεκάδες βιβλία και άρθρα που στιγματίζουν αυτή την ολέθρια σχέση αλλά υπάρχουν και οι αφευδείς μάρτυρες,που έχουν καταστραφεί, και στη θέση τους κτίστηκαν ναοί και μονές.

Η πρώτη συστηματική προσπάθεια εναρμόνισης της χριστιανικής θεολογικής σκέψης με τη φιλελεύθερη αρχαία ελληνική φιλοσοφική σκέψη, έγινε στην Αλεξάνδρεια. Ο αγαπημένος φιλόσοφος αυτής της σχολής υπήρξε ο Πλάτωνας, επειδή, κατά τη γνώμη των μελών της εξέφραζε τη χριστιανική αλήθεια πολύ καλύτερα από κάθε άλλο διανοητή. Ο Κλήμης και ο Ωριγένης (δάσκαλος και μαθητής), φανατικοί Πλατωνιστές, υποστήριζαν ότι η ενσάρκωση του Χριστού, η οποία αποτελούσε γι' αυτούς το κεντρικό περιεχόμενο του Ευαγγελίου, ήταν το μοναδικό γεγονός που διέκρινε και διαφοροποιούσε το χριστιανικό ευαγγέλιο από την Ελληνική φιλοσοφία. Σύμφωνα με την άποψη των δύο αυτών Πατέρων της Εκκλησίας, το Ευαγγέλιο απευθύνεται στον ορθό λόγο, όχι λιγότερο απ' ότι στη θέληση και τα αισθήματα των ανθρώπων.

Ο Ωριγένης (183-254 μ.Χ.) εκδιώκεται από τον Επίσκοπο Δημήτριο από τη Χριστιανική Κοινότητα της Αλεξανδρείας επειδή ενδιαφερόταν να συλλάβει την Πνευματική, τη Μυστική έννοια του Χριστιανισμού δια της μελέτης της Ελληνικής Φιλοσοφίας.

Ακολουθεί το Διάταγμα των Μεδιολάνων (Edictum Mediolani) μετά από επιθυμία και απόφαση (ασφαλώς για πολιτικούς λόγους) του Μεγάλου Κων/νου, το οποίο καθιέρωσε την ανεξιθρησκία και νομιμοποίησε την χριστιανική εκκλησία (Religio licita),το 313 μ.Χ., ενώ δεν σταμάτησε τους διωγμούς παρά μόνο το 324 μ.Χ., όταν ο Κων/νος έγινε ο απόλυτος μονοκράτορας και κυρίαρχος της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται ο Πρεσβύτερος Άρειος (256-336 μ.Χ.) μαθητής του Λουκιανού στη Φιλοσοφική Σχολή της Αντιόχειας. Οι Πατέρες της Εκκλησίας, με επί κεφαλής τον Άγιο Αθανάσιο, καταδίκασαν τον Αρειανισμό γιατί μετέτρεπε το Χριστιανισμό σε Φιλοσοφικό σύστημα. Η κρίση στην Εκκλησία έχει ήδη αρχίσει...

Κατόπιν, το 428 μ.Χ., ο Πατριάρχης Κων/πόλεως Νεστόριος ενστερνίζεται τις απόψεις θεολόγων της Αριστοτελικής Σχολής Αντιόχειας. Ο Πατριάρχης της Αλεξάνδρειας Κύριλλος, άνθρωπος με μεγάλη επιρροή στους φανατικούς μοναχούς της Αιγύπτου (μην ξεχνάτε ότι τα πρώτα μοναστήρια ιδρύθηκαν στη Νιτρία της Αιγύπτου από τον Άγιο Αντώνιο, με χιλιάδες μοναχούς, ο οποίος όταν άκουσε, το 270 μ.Χ. την ευαγγελική περικοπή «ει θέλεις τέλειος

είναι, ύπαγε πώλησον σου τα υπάρχοντα και δος πτωχοίς και ἔξεις θησαυρόν ἐν οὐρανοῖς δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι» Ματθ. 19,21 ἄλλαξε τη ζωὴ του) επιτυγχάνει συμπαραστάση του Πάπα της Ρώμης Κελεστίνου για την καταδίκη του Νεστορίου. Ο Πατριάρχης Νεστόριος παύεται και εξορίζεται στην Αίγυπτο όπου και πέθανε.

Ο Κύριλλος ὁμως ξεσηκώνει στη συνέχεια τους φανατικούς μοναχούς, οι οποίοι προχωρούν σε τέτοιες ακρότητες (παράδειγμα η δολοφονία της Υπατίας) ὥστε πολλοὶ οπαδοὶ του Νεστορίου καταφεύγουν στην Περσία (αυτό προσέξτε το γιατί είναι ἀγνωστο μεταξύ των Χριστιανῶν) ὅπου και ιδρύουν (ἕνα και πλέον αἰῶνα πριν εμφανιστεῖ ο Μωάμεθ και ο Μουσουλμανισμός) μεγάλη Θεολογικὴ Σχολή και αποκτοῦν οπαδοὺς μέχρι τα βάθη της Ασίας (ἔτσι ολοκληρώνεται η ἐντολή του Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅταν ἀναθέτει στον Ἀπόστολο Θωμά - Πράξεις Θωμά/ Γνωστικὸ κείμενο του 3ου αἰῶνα - να διδάξει στην Ἰνδία και αὐτὸς το ἀρνείται λέγοντας «πῶς ἐγὼ ἕνας Ἑβραῖος, μπορῶ να πάω και να κηρύξω την ἀλήθεια ἀνάμεσα στους Ἰνδοὺς;»). Ἐτσι οι Νεστοριανοὶ της Περσίας ἔφτασαν να ἔχουν 200 Ἐπισκόπους και 2 Πατριάρχες, ἕναν στην Περσία και ἕναν στη Μοσούλη, που βομβαρδίζεται ἀνηλεῶς ἀπὸ τις συμμαχικὲς δυνάμεις!

Ο διωγμὸς των Νεστοριανῶν συνεχίζεται ἀμείωτος ἐνῶ ἀκολουθεῖ το κλείσιμο των Φιλοσοφικῶν Σχολῶν Ἀθηνῶν, Ἀλεξάνδρειας και Ἀντιόχειας με διαταγή του Ἰουστινιανοῦ το ἔτος 529 μ.Χ. Οι καθηγητὲς τους χαρακτηρίζονται σαν Ἐθνικοὶ και τους ἀπαγορεύεται να διδάξουν. Και μέσα σε μια μικρὰ σχετικῶς περίοδο ἕνας κόσμος Ἑλληνοχριστιανῶν, που ἐκδιώχτηκε ἀπὸ την Ἐκκλησία σαν αἰρετικὸς και συνεχίζει να διώκεται σαν ἐχθρικός, βρίσκεται μπροστὰ σ' ἕνα μεγάλο δίλημμα.

Ο Λιβάνιος που γεννήθηκε στην Ἀντιόχεια τον 4ο μ.Χ. αἰῶνα, και ἔγραψε 1560 ἐπιστολές, ἰκετεύει σπαρακτικὰ για τη διάσωση του ἐλληνικοῦ πολιτισμοῦ (και δέχεται την κοροϊδία του Ἰωάννη του Χρυσόστομου, ο οποίος ἔβλεπε τα αἴσχη των Ρωμαίων αυτοκρατόρων ὅπως του Μιχαήλ Γ' και του Βασιλείου Α', λέγοντας προς τον Λιβάνιο «ὦ μαρὲ ὦ ληρόσοφε ἄθλιε και ταλαίπωρε».) Το κείμενο του Λιβάνιου υπὲρ των ἐλληνικῶν ναῶν, που ἀπευθύνει προς τον Αυτοκράτορα των Ρωμαίων Θεοδόσιο, ἀποτελεῖ τη συγκλονιστικότερη στιγμή της ἐλληνικῆς ιστορίας.

Αὐτὰ που σας περιγράφω σε συντομία συμβαίνουν μόλις 15 χρόνια μετὰ τη σφαγή των Ἑλλήνων για την οποία ο Σωζομενὸς γράφει «Ὅλοι σχεδόν οι ἐλληνιστὲς θανατώθηκαν, δόθηκε διαταγή να καοῦν και ἄλλοι να σκοτωθοῦν με ξίφος. Κοντὰ σε αὐτοὺς, για τον ἴδιο λόγο, σε ολόκληρη την επικράτεια ἔχασαν τη ζωὴ τους ὅσοι λάμπρυναν τη φιλοσοφία ἀλλὰ ἔχαναν τη ζωὴ τους ἄνθρωποι και ὅσοι δεν ἦταν καν φιλόσοφοι και ἀπλῶς φοροῦσαν ρούχα ὅμοια με των φιλοσόφων»

Μετὰ ἀκολουθεῖ η εἰσβολή του βάρβαρου Γότθου Ἀλάρικου στην Ἑλλάδα, με τις ευλογίες του Αυτοκράτορα Ἀρκάδιου και τη συνοδεία μοναχῶν και χριστιανῶν, και η καταστροφὴ μεγάλου μέρους της Ἑλλάδος. Ἦταν τότε (το 396 μ.Χ.) που ο, φανατικὸς χριστιανός, ευνούχος Ἐντρόπιος υπαγόρευσε στον Ἀρκάδιο νόμο για την κατεδάφιση των ἐλληνικῶν ναῶν της επικράτειας που εἶχαν μείνει ὄρθιοι. Παράδειγμα η καταστροφὴ του Ναοῦ της Δήμητρας στην Ἐλευσίνα.

Το 529 μ.Χ. ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ο Ἰωάννης Μαλαλὰς μας ἔσωσε τα ἐξῆς «Τη χρονιά αὐτὴ ἔγινε μεγάλος διωγμὸς των Ἑλλήνων. Πολλῶν οι περιουσίες δημεύτηκαν. Ἀναμεσὰ τους ἔχασαν τη ζωὴ τους οι (...). Ὅλα αὐτὰ προκάλεσαν μεγάλο φόβο. Ο ἴδιος ο βασιλιάς ὄρισε να μη πολιτεύονται οι ἐλληνίζοντες (ὄχι μόνο οι Ἕλληνες) στους οποίους δόθηκε τρίμηνη προθεσμία για να ἀσπαστοῦν την ὀρθόδοξη πίστη».

Μετὰ ἀκολούθησε το Ἀνάθημα *1, ἐναντίον αὐτῶν που μελετοῦν διεξοδικὰ ἐλληνικὰ μαθηματὰ ἢ ἀποκαλοῦμενους μέχρι σήμερα εἰδωλόατρες, με ἀπόφαση της Ζ' Οἰκ. Συνόδου της Νικαίας, (ὅπου ἔλαβαν μέρος 367 ἐπίσκοποι και ἱεράρχες – στις 16 Ὀκτωβρίου θα εορταστεῖ η μνήμη τους), ἐπὶ Αυτοκράτορος Κωνσταντίνου ΣΤ' και της μητέρας του Εἰρήνης της Ἀθηναίας, Πατριαρχένου του Οἰκ. Πατριάρχη Ταράσιου. Το Ἀνάθημα, καταγεγραμμένο στο «Τριῶδιον» (υπάρχουν 7 ἀναθήματα), διαβάζεται ἀκόμη στις ἐκκλησίες μας κάθε Κυριακή

της Ορθοδοξίας, αποκαλούμενη και «Θρίαμβος της Ορθοδοξίας». Ένα παράδειγμα για όσους δεν το γνωρίζουν.

«Τους ευσεβείν μεν επαγγελλομένων τα των Ελλήνων σε δυσσεβή δόγματα τη ορθοδόξω και καθολική εκκλησία περί των ψυχών ανθρωπίνων και ουρανού και γης και των άλλων κτισμάτων αναιδής ή μάλλον ασεβής επεισάγουσιν, ανάθεμα τρις». Στιχηρά των Αποστίχων, Εσπερινός της Κυριακής των Βαΐων.

Στο μεταξύ από την άλλη πλευρά των συνόρων, και ενώ συνεχίζονται οι διωγμοί των εθνικών, έρχονται ανησυχητικά μηνύματα. Μια νέα θρησκεία αναδύεται της οποίας ο ηγέτης προσφέρει με μεγάλη ευκολία προστασία, ελευθερία σκέψης και διαλαλεί «Στη θρησκεία βία δεν χωρεί. Όποιος πιστεύει στον Αλλάχ σώζεται» Κορ. Κεφ. 2.Εδαφ. 256 και «εάν ακόμη οι ιερείς σου ερμηνεύουν την Αγία Γραφή, εσύ βρες την ερμηνεία μόνος σου» Χ.Σ.2. Μα το κυριότερο. Οι πάνσοφοι του ελληνισμού Πλάτων και Αριστοτέλης πέρασαν στο πάνθεον της νέας θρησκείας με συνδρομή το Νεστοριανισμού. Σ' αυτό βέβαια βοήθησε ο Πρόκλος και οι μεταφράσεις των αρχαίων Ελλήνων φιλοσόφων από τους Άραβες. Ο ίδιος ο Μωάμεθ τους έχει χαρακτηρίζει σαν Νεμπί, δηλαδή Ευαγγελιστές, οι οποίοι έφεραν θεία μηνύματα στην ανθρωπότητα!

Και προσθέτει με το Χ..Σ.9 «Ορκίζομαι στη ζωή μου, που είναι στα χέρια του Θεού ότι σίγουρα ο Υιός της Μαρίας, Ιησούς θα κατέλθει μεταξύ των Πιστών του Ισλάμ ως δίκαιος Κριτής». Υπενθυμίζω ότι τα ονόματα του Ιησού, της μητέρας του Μαρίας, του Ιωάννη του Βαπτιστή, αλλά και των Αβραάμ, Μωυσή, Ισαάκ, Ηλία κ.τ.λ. αναφέρονται πολλές φορές στο ιερό βιβλίο των Μουσουλμάνων το Κοράνι.

Αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση και ένας ιερός πόλεμος που κρατάει, δυστυχώς, μέχρι σήμερα. Είναι άραγε σχέδιο του δίκαιου και πάνσοφου Θεού ή των ανθρώπων

Το 636 μ.Χ. τα αραβικά στρατεύματα, υψώνοντας τη μαύρη σημαία του Προφήτη (η οποία, με το όνομα Σαντζάκι Σερίφ ή Αλέμι Σερίφ, σήμερα φυλάσσεται στο Παλάτι των Σουλτάνων Τοπκαπί εκεί όπου φυλάσσονται τα ιερά κειμήλια), καταλαμβάνουν τη Βυζαντινή επαρχία της Συρίας και στη συνέχεια την Αίγυπτο. Ο χριστιανικός κόσμος, που υποφέρει από τους αλλόθρησκους, φεύγει μαζί με τα βυζαντινά στρατεύματα αλλά αναγκάζεται, δια της βίας, να απαρνηθεί τον Νεστοριανισμό και να προσέλθει στην Ορθοδοξία.

Έτσι μετά από τις αλλεπάλληλες αιρέσεις, τους διωγμούς, τις καθαιρέσεις, τις δημόσιες διαπομπεύσεις, τις εξορίες, τις δολοφονίες κ.τ.λ. των υποτιθέμενων αντιπάλων του χριστιανισμού, ή όσων θεωρούσαν οι ιερωμένοι αντιπάλους ξεχνώντας τις εντολές του Ιησού Χριστού -και την καταστροφή των ελληνορωμαϊκών ναών (αρχίζοντας από τον Παρθενώνα, να μην ξεχνούμε ότι άπειρες εκκλησίες κτίστηκαν πάνω ακριβώς από τους αρχαίους ναούς ενώ χρησιμοποίησαν ευρέως τα μέλη τους παράδειγμα ο Άγιος Ελευθέριος/Αθήνα) χάνονται δύο σημαντικές επαρχίες της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας εκεί όπου άνθιζε ο χριστιανισμός και υπήρχαν οι παλαιότερες εκκλησίες και τα ιερά κειμήλια. Από τον 7ο αιώνα και μετά αρχίζει ουσιαστικά η πτώση του Βυζαντίου-μολονότι στην ομαδική συνείδηση των Ελλήνων φταίνε οι τούρκοι που την κατέλαβαν και όχι οι ίντριγκες, τα σκάνδαλα, οι ανίκανοι ηγέτες, οι χαμένοι πόλεμοι, η κακοδιαχείριση, η λανθασμένη πολιτική στο παλάτι, η χρήση ξένων μισθοφόρων, η βαριά φορολογία, η συνεχής επιστράτευση του πληθυσμού, η ανεξαρτητοποίηση των αρχόντων και τόσα άλλα αίτια μαζί με τα ατέλειωτα «ιερά» παιχνίδια.

Αφού κάναμε μια όσο πιο σύντομη αναφορά στο παρελθόν, για να αντιληφθούμε πώς συγκρούστηκε ο Χριστιανισμός, όχι σαν θρησκεία αλλά σαν πολιτική, με τον ελληνισμό πρέπει να φτάσουμε στο άλλο άκρο της σχέσης αρχίζοντας από τη γέννηση του χριστιανισμού. Τότε θα διαπιστώσουμε πόσο επηρέασε η ελληνική γλώσσα και ο ελληνικός πολιτισμός τόσο τους πιστούς όσο και τη νέα αυτή θρησκεία.

Ο Χριστός έβαλε τις βάσεις του Χριστιανισμού με τη διδασκαλία του αλλά και με τη θυσία του ενώ οι μαθητές του και κατόπιν Απόστολοι, κατ' εντολή του, ανέλαβαν ένα δύσκολο όσο και επικίνδυνο έργο. Και αυτό φάνηκε αμέσως με την εθελοντική θυσία των χιλιάδων μαρτύρων αλλά και των μαθητών και αποστόλων στο όνομα του Χριστού.

Η ιστορία του αρχικού χριστιανισμού γράφεται συνήθως σαν ιστορία του Απ. Παύλου .Είναι η σημαντικότερη φυσιογνωμία της αρχής ενώ η προσωπικότητά του φωτίζεται πολύ περισσότερο από οιοδήποτε άλλου. Το βιβλίο των Πράξεων των Αποστόλων στο Α' μέρος του (Κεφ.1 12-15) μας δίνει μια ζωντανή περιγραφή της αρχικής κοινότητας και της ιστορίας της που φυσικά δεν έχει καμία σχέση με τη μετέπειτα πορεία του Χριστιανισμού. Μας προβληματίζει η ομολογία, τότε, του Απ. Παύλου «ότι κατά την οδόν ήν λέγουσιν αίρεσιν, ούτως λατρεύω τω πατρώω θεώ» (24,14).**2

Εμείς δεν θα εξετάσουμε τον Χριστιανισμό από θεολογική άποψη ούτε θα αναλύσουμε τα χιλιάδες γεγονότα της πρώτης περιόδου. Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι πρώτοι χριστιανοί ήταν Εβραίοι, εφόσον τόσο ο Ιησούς όσο και οι Απόστολοι με αυτούς είχαν την πρώτη επαφή, ωστόσο Έλληνες και ελληνοιστές κάνουν την εμφάνισή τους αυτή την περίοδο. Η αρχή του βου κεφαλαίου των Πράξεων διατηρεί για μας μια πολύτιμη καταγραφή με τις λέξεις «Εν δέ ταις ημέραις ταύταις πληθυνόντων των μαθητών εγένετο γογγυσμός των Ελληνοιστών προς τους Εβραίους ότι παρεθεωρούντο εν τη διακονία τη καθημερινή αι χήραι αυτών». Τι καταλαβαίνετε από αυτά τα λόγια. Να σας το αναλύσω. Ότι ένας μεγάλος αριθμός Ιουδαίων που μιλούσαν ελληνικά ανήκε ήδη στην πρώτη εκκλησία. Βλέπουμε δηλαδή εδώ πολύ έντονα την επιρροή του ελληνοισμού όχι μονάχα στους Ιουδαίους άμεσα αλλά και στον Χριστιανισμό της πρώτης περιόδου. Αυτό δεν είναι παράξενο γιατί μετά την ελληνοιστική εποχή (ειδικά τη εποχή του Αντίοχου του Επιφανούς) στην Ιερουσαλήμ, και όχι μόνο, ήταν εγκατεστημένος μεγάλος αριθμός ανθρώπων αλλά είχαν ελληνική παιδεία και χαρακτηριζόταν σαν ελληνοιστές. Δεν θα πρέπει να ξεχνούμε ότι τόσο κατά την εποχή των Ασμοναίων, και αμέσως τα επόμενα χρόνια, την εποχή του Ηρώδη ο ελληνικός τρόπος ζωής και η ελληνική κουλτούρα είχαν ευρύτατα διαδοθεί μεταξύ των Ιουδαίων. Σύμφωνα με τις Πράξεις 6,9 «υπήρχαν στην Ιερουσαλήμ και επτά ελληνικές Συναγωγές όπου συγκεντρωνόταν Ιουδαίοι από την Αλεξάνδρεια, την Κυρήνη, την Κιλικία και ακόμη και την Ασία.» Το ίδιο συνέβαινε στη Γαλιλαία, την οποία οι Ιουδαίοι την αποκαλούσαν «Γαλιλαία των Εθνών» και «ειδωλολατρών», επειδή στην Γαλιλαία υπήρχαν πυκνές ελληνικές πόλεις αλλά και πλήθος Ελλήνων όπως αναφέρει ο καθηγητής Π. Χρήστου στο βιβλίο του «Ελληνική παρουσία στην Παλαιστίνη».

Ενώ στην Ιουδαία επικρατούσε η ελληνική γλώσσα στην οποία γινόταν και τα κηρύγματα των αποστόλων στην Αντιόχεια εμφανίζεται η πρώτη μεικτή εκκλησία. Έτσι σιγά σιγά παραμερίζονται τα εσχατολογικά και μεσσιανικά στοιχεία για το πρόσωπο του Ιησού (Ο Αρχάγγελος Γαβριήλ είπε στη Θεοτόκο «το εν γαστρί τέξη υιόν» θα τον ονομάσει Ιησού, από την εβραϊκή λέξη Joshua ή Yesuah που σημαίνει ο Γιαχβέ σώζει) παραμερίζονται όλο και περισσότερο ενώ η λέξη Χριστός (δηλαδή ο κεχρισμένος,ο φέρων χρίσμα ή αλειμμένος με μύρο) παύει να είναι τίτλος και γίνεται όνομα. Επομένως η ελληνοχριστιανική ονομασία Ιησούς Χριστός φανερώνει τον Μεσσία=Meshicha (τον αλειμμένο με ειδικό έλαιο σύμφωνα με την Εβραϊκή παράδοση) δηλαδή τον κεχρισμένο από τον Θεό, τον σωτήρα (Ιωάννης 1,41).

Δεν υπάρχει χρονική περίοδος η τοπική εκκλησιαστική δράση στην οποία να μην εξαιρείται από τους μελετητές της Ιστορίας του Χριστιανισμού ο βασικός ρόλος του Ελληνικού Πνεύματος ή η χρησιμότητα της Ελληνικής γλώσσας στην έκθεση και διατύπωση του μηνύματος του Κυρίου.

Μπορούμε να φέρουμε σαν παράδειγμα κάτι το σημαντικό και το οποίο όλοι ασφαλώς γνωρίζεται. Τη «Μετάφραση των Εβδομήκοντα» η οποία αποτελεί τη σπουδαιότερη από τις πρώτες μεταφράσεις της Παλαιάς Διαθήκης και την πρώτη, στην ουσία, γραπτή μετάφραση, από την Εβραϊκή γλώσσα στην Ελληνική κοινή. Η μετάφραση έγινε σταδιακά από 72 ελληνογλωσσους λόγιους Ιουδαίους της Αλεξάνδρειας. Στην ελληνική βιβλιογραφία συμβολίζεται σαν μετάφραση Ο', δηλαδή «κατά των εβδομήκοντα». Στην Καινή Διαθήκη οι περισσότερες από τις 300, κατά λέξη, παραθέσεις από το σύνολο των περίπου 890 παραθέσεων και αναφορών στην Παλαιά Διαθήκη βασίζονται στη Μετάφραση των Ο'.

Ολοκληρώνοντας αυτή, αναγκαστικά σύντομη, ιστορική αναδρομή που αποδεικνύει τη βα-

θεία σχέση του ελληνισμού με τον χριστιανισμό θα πρέπει να προσθέσουμε και μερικά ακόμη ενδιαφέροντα στοιχεία.

1. Όπως αναφέρει ο Adolf von Harnack, Λουθηρανός θεολόγος ο οποίος υπερασπίζεται στο έργο του «Ο εξελληνισμός του χριστιανισμού» «η εισροή του ελληνισμού, του Ελληνικού πνεύματος και η Ένωση του Ευαγγελίου μετ' αυτού δημιουργεί το μεγαλύτερο γεγονός στην ιστορία της Εκκλησίας κατά τον δεύτερο αιώνα»

2. Ο Καθ. Παν. Μπρατσιώτης, στην ομιλία του κατά την τελετή της εισόδου του στην Ακαδημία Αθηνών διατύπωσε ως ακολούθως τη σχέση Χριστιανισμού και Ελληνισμού «Η σύνθεσις των δύο τούτων παραγόντων είναι καταφανής στην σύνθεση του Ελληνοχριστιανικού όλου καθότι ο Ελληνισμός εισέφερε σε μορφολογική και φιλοσοφική διερεύνηση και αποσαφήνιση της αυτοτελούς και ιδιούτου εξ αποκαλύψεως ουσίας του Χριστιανισμού, η οποία πραγματοποιήθηκε δια της ενανθρωπήσεως του Θεού Λόγου στο πρόσωπο του Χριστού» Έργο του = «ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΕΝ ΑΝΤΙΘΕΣΕΙ ΚΑΙ ΕΝ ΣΥΝΘΕΣΕΙ»

Στο έργο του «Εισαγωγή εις την Βυζαντινήν Φιλοσοφίαν» (τομ. Α Εκδ. Αθήναι 1956) ο Καθ. Βυζαντινής Φιλοσοφίας στο Παν. Αθηνών Νικ. Τωμαδάκης μας αναφέρει τα εξής «ο χριστιανισμός υπήρξε πολέμιος κατά κύριον λόγον του ελληνισμού ως ζωή και σκέψις. η μεγαλύτερη διαβολή την οποίαν ενήργησεν κατά του κλασσικού κόσμου είναι η εμφάνιση αυτού ως ειδωλολατρικού. Λατρείαν ειδώλων δε τον κατηγορούν τα συναξάρια. Το όνομα Έλλην εντούτοις ταχύτατα συνέπεσε με την έννοιαν του ειδωλολάτρη»

3. Ο Νεοπλατωνισμός μπορεί να απέβη χρήσιμος στον Χριστιανισμό (και αργότερα στο μουσουλμανισμό και ειδικά σε ορισμένες αιρέσεις του όπως τον Σουφισμό) αλλά στην πραγματικότητα πρόκειται περί παραμορφώσεως της φιλοσοφίας του Πλάτωνος. Η μεγάλη διαφορά μεταξύ του Πλατωνισμού και του Νεοπλατωνισμού ήταν το γεγονός πως ο Πλάτων προόριζε τις αλήθειες του για τους Έλληνες και όχι για τους βάρβαρους (δηλαδή τους μη Έλληνες) ενώ οι Νεοπλατωνικοί προόριζαν τις αλήθειες τους για όλα τα έθνη. Ο Άγιος Αυγουστίνος, ένας από τους μεγαλύτερους Πατέρες συμπάσης της Χριστιανικής Εκκλησίας, είναι ο μεγαλύτερος των Δυτικών Θεολόγων και ο πιο διακεκριμένος Νεοπλατωνιστής.

Ενώ ο Αριστοτελισμός του Αγίου Θωμά του Ακινάτη είναι ένας πλατωνίζων αριστοτελισμός όπως και του θεολόγου και καθηγητή στην Κωνσταντινούπολη Βαρλαάμ του Καλαμβρού υποστηρικτή της αναβιώσεως της πλατωνικής και αριστοτελικής φιλοσοφίας

4.Θεμελιωτές της Χριστιανικής φιλοσοφίας είναι ο Κλήμης και ο Ωριγένης όχι πως η φιλοσοφία τους περιείχε πλήρες σύστημα κατά τη μέθοδο του Αριστοτέλη αλλά ότι χρησιμοποιεί σαν τη φιλοσοφική σκέψη για να στηρίξουν τη Χριστιανική Θρησκεία, η οποία δεν ήταν αποτέλεσμα της προσπάθειας του ανθρώπου να βρει την αλήθεια αλλά ένα γεγονός που είχε σαν αφετηρία την αποκάλυψη του Θεού στο πρόσωπο του Χριστού.

5.Οι εκκλησιαστικοί πατέρες επέλεξαν την έννοια του Λόγου***4 με σκοπό να καθορίσουν τη φύση και το μεγαλείο του Χριστού. Βρήκαν την άποψη περί 'Μεσσία' κάπως ακατάληπτη αλλά ο 'Λόγος – Χριστός' όπως ερμηνεύει ο Μέγας Αθανάσιος ως ομοούσιο προς τον Πατέρα. Μια διδασκαλία που υποστηρίχτηκε και από άλλους πατέρες της Εκκλησίας ουδεμία όμως σχέση έχει προς την Ελληνική φιλοσοφία επειδή ο Λόγος σάρξ εγένετο για τη σωτηρία του ανθρώπου. Η ελληνική έννοια λόγος γεννήθηκε στη Μίλητο και την Έφεσο και ήλθε να καλύψει και να εκφράσει το γεγονός της αποκάλυψεως του Θεού στο πρόσωπο του Χριστού. Ο λόγος όμως αυτός, ο χριστιανικός, έχει μια ριζική διαφορά από τον παλιό λόγο της ελληνικής φιλοσοφίας. Ο Ιησούς είπε «Εγώ είμι η οδός και η αλήθεια και η ζωή..».

6.Αναφορικά με τις αρχαίες παραδόσεις και τα έθιμα θα πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι πολλά από αυτά «μεταφέρθηκαν» στο Χριστιανισμό και συνεχίζουν να υπάρχουν, όπως το "Τριέσπερον" των αρχαίων μας προγόνων. Ο λόγος η αποδοχή της διδασκαλίας του Χριστού από τους λάτρεις άλλων θρησκειών και κυρίως του Ορφισμού, του Ιουδαϊσμού και του Μιθραϊσμού αλλά και των ειδωλολατρών.

Να υπογραμμίσω όμως ότι δεν μπορούμε σήμερα όλα να τα αναλύσουμε, γιατί ο χρόνος

μας είναι περιορισμένος. Ωστόσο είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε μόνο μερικές λέξεις - κλειδιά θρησκειών και ενδιαφέροντα έθιμα (μερικά τα παρουσιάζει η αρχαιολόγος-ξενολόγος Κα Αρτέμη Σκουμπουρδή στο βιβλίο της «Αθήνα= Μια πόλη μαγική» Εκδόσεις Σιδέρη και άλλα οι Επίκουροι Καθηγητές Αστροφυσικής του Πανεπιστημίου Αθηνών κκ Στράτος Θεοδοσίου και Μάνος Δανέζης στο βιβλίο τους «Στα ίχνη του Ι.Χ.Θ.Υ.Σ - Αστρονομία, Ιστορία, Φιλοσοφία»...

ΑΜΠΕΛΟΣ Στην αρχαιότητα η άμπελος ταυτίζεται με τον Διόνυσο, εφόσον από όπου περνάει γεμίζει με άμπελο. Στη χριστιανική θρησκεία άμπελος είναι ο Ιησούς Χριστός.

ΑΜΝΟΣ – Στον Χριστιανισμό είναι το πρόσωπο του Χριστού (Ψηφιδωτό στη Gala Placidia ο Χριστός Καλός Ποιμένας) αλλά προηγείται ο Ορφείας με την τιθάσευση των άγριων ζώων, όχι αμνών, σε μια παρόμοια εικόνα που έχει σωθεί και ο Όσιρις.

ΑΓΙΑΣΜΑ / ΡΑΝΤΙΣΜΑ στα Ελευσίνια μυστήρια οι μνημένοι περνούσαν από εξαγνισμούς. ΘΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ Μιθραϊσμός

ΝΗΣΤΕΙΑ (Θεσομοφία, Ορφικά, Αιγυπτιακά, Ελευσίνια και Καβείρια Μυστήρια)

ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΝΕΚΡΟΥ (έθιμο που μας έρχεται από την αρχαία ελληνική παράδοση)

ΡΙΨΗ ΧΩΜΑΤΟΣ ΠΑΝΩ ΣΤΟ ΝΕΚΡΟ (αρχαίο έθιμο που συνεχίζεται μέχρι σήμερα)

ΚΟΛΥΒΑ –ΤΟ ΓΛΥΚΟ ΤΩΝ ΝΕΚΡΩΝ (κατάγεται από την προϊστορική εποχή ενώ στην αρχαία Ελλάδα την τελευταία μέρα των Ανθεστηρίων, τέλη Φεβρουαρίου (συγγενεύει με τα Ψυχοσάββατα),ετοίμαζαν τους Χύτρους για τους νεκρούς).Την παροιμία «μνημονεύει με ξένα κόλλυβα» την γνωρίζεται. Αυτή προέκυψε από κάτι που έγραψε ο Πausanias στα «Βοιωτικά» του και το περιγράφω πάρα κάτω.

ΝΕΚΡΟΔΕΙΠΝΑ (σήμερα συνεχίζονται από τους Πόντιους αλλά και στην ελληνική επαρχία. Στο βάθρο του λέοντα στο Τύμβο Καστά υπάρχει ανάγλυφο ένα νεκρόδειπνο)

ΘΥΜΙΑΜΑ. Το θυμιάτισμα το πήραν οι χριστιανοί από τους Εβραίους και αυτοί ίσως από τους ειδωλολάτρες (Ασσυρίους, Βαβυλωνίους, Φοίνικες κ.τ.λ.),ενώ οι αρχαίοι Έλληνες το χρησιμοποιούσαν για τους θεούς τους όπως και οι Ρωμαίοι για τους αυτοκράτορες - θεούς τους. Ο Pausanias στα «Βοιωτικά» του, με αφορμή του αφιερώματος του αγάλματος του Διόνυσου από τον Σύλλα προς τις Μούσες το οποίο άγαλμα το πήρε από τους Ορχομενίους Μινύες, έγραψε «Τούτο εστί υπό των Ελλήνων λεγόμενον θυμιάμασιν αλλοτρίοις το θείον σέβεσθαι» που θα πει «Με ξένα θυμιάματα λατρεύει κάποιος τον Θεόν».

Το θυμιάτισμα είναι δείγμα αναγνώριση της υπερέχουσα αξίας του Θεού και σημείο υποταγής και αφοσίωσης. Στην Έξοδο (30,34-38) ο θεός δίδει εντολή να επιτελείται το θυμιάμα από 4 συστατικά στοιχεία από σταχτή, όνυχα, χαλβάνη, λίβανο- γι' αυτό έννοιες θυμιάμα και λιβάνι δεν ταυτίζονται. Σύμφωνα με τον Ιώσηπο το θυμιάμα την εποχή του Χριστού αποτελείτο από 13 αρωματώδη συστατικά.

ΤΑΦΗ (εδώ δεν χρειάζεται καμία ανάλυση γιατί είναι έθιμο αυτό είναι πρακτική όλων των λαών της αρχαιότητας και φυσικά ελληνικό έθιμο)

ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΔΕΙΠΝΟΣ (κατά τη διάρκεια των Ελευσίνιων Μυστηρίων οι μύστες συνέτρωγαν με το Θεό καθιστάμενοι κοινωνοί μαζί του. Ένα είδος κοινωνίας είχαν και οι Ορφικοί.)

ΓΑΜΟΣ αρχαίο έθιμο (όπως ο Ιερός Γάμος στα Τόναια, Δαίδαλα, γιορτές Κνωσσού κ.τ.λ.) χωρίς bachelor party, δεξιώσεις, Πριν τον γάμο έχουμε τον καθαρισμό της νύφης.

ΑΝΑΣΤΕΡΝΑΡΙΑ-ΠΥΡΟΒΑΣΙΑ (κατάγεται από τα Διονυσιακά όργια και συνεχίζει να υπάρχει σε πολλά μέρη της Ελλάδος αλλά και του εξωτερικού.)

ΒΑΠΤΙΣΗ (οι αρχαίοι Έλληνες βάπτιζαν τα ξόανα των θεαινών πιστεύοντας στην αναγέννηση τους παράδειγμα τα Ελευσίνια Μυστήρια – η δεύτερη μέρα των Μεγάλων Ελευσίνιων ήταν αφιερωμένη στους καθαρισμούς στη θάλασσα με το όνομα Αλαδαι Μύσται -αλλά και τα Αιγυπτιακά)

ΣΠΑΣΙΜΟ ΑΓΓΕΙΩΝ (παγανιστικό έθιμο το οποίο συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Βλέπε Κέρκυρα)

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ (Διονυσιακό έθιμο κατά το μήνα Λιναιόνα και φυσικά υπήρχαν προσευχές για τα 3/9/40 για την ανάπαυση των ψυχών των τεθνεώτων)

ΚΑΛΑΝΤΑ (αρχαίο ελληνικό έθιμο του μήνα Πυανοπιώνα (22/9-20/10) για τους θεούς Διόνυσο, Απόλλωνα και Αθηνά. Παιδιά έλεγαν τις καλένδες με την Ειρεσιώνη στα χέρια την 7η μέρα των Πυανεψίων. Η Ειρεσιώνη-προέρχεται από τη λέξη είρος=έριον- ήταν ένα κλαδί αγριελιάς στολισμένο με γιρλάντες από λευκό και κόκκινο μαλλί διακοσμημένο με καρπούς της εποχής. Μετά τα κάλαντα την Ειρεσιώνη την κρεμούσαν έξω από την πόρτα ενώ την παλιά την έκαigan)

ΘΕΙΟ ΦΩΣ υπήρχε και στα Καβείρια Μυστήρια αλλά με τη μορφή φωτιάς που άναβε από τον ήλιο, στο όρος Μόσχυλο, με κάτοπτρο όπως γίνεται στην Ολυμπία για την αφή της φλόγας. Μετά έσβηναν όλα τα φώτα στο νησί μέχρι να έρθει το θείο φως του Απόλλωνα, με πλοίο που είχε σταλεί, από τη Δήλο. Στα Ελευσίνια Μυστήρια την Πέμπτη μέρα, τη μέρα των λαμπάδων, οι μυημένοι με επικεφαλής τον δαδούχο άναβαν πυρσούς και κατευθυνόταν στο Ναό της Δήμητρας. Μυστηριώδες φως κάνει την εμφάνισή του, κατά τα Ελευσίνια Μυστήρια, μέσα στο Ναό της Δήμητρας.

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΒΡΕΦΟΥΣ – Οι θρησκευολόγοι πιστεύουν ότι το θείον βρέφος (Δίας, Διόνυσος, Ηρακλής, Ρωμύλος και Ρώμος, Μωσής κα) κινδυνεύει πάντοτε από αδυσώπητους διώκτες αλλά στο τέλος σώζεται μετά από θεϊκή παρέμβαση.

ΠΑΣΧΑ (είναι γνωστή η τελετή της αναπαράστασης του Άδωνη στα Αδώνια)

ΑΝΑΣΤΑΣΗ Προηγείται η ανάσταση του Όσιρι, του Διόνυσου Ζαγρέα, του Άδωνι, του Κάδμιλου των Καβείρων, του Μίθρα, του Κρίσνα και έχει σχέση με το ξύπνημα της φύσης και με την εαρινή ισημερία.

ΛΟΓΧΙΣΜΟΣ Όπως λογχίζεται ο Χριστός έτσι έχουν λογχιστεί ο Σεθ από τον Ωρο και ο Ορφέας από τις Μαινάδες.

ΠΡΟΣΤΑΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΩΝ (από τον Ποσειδώνα και τον Απόλλωνα περάσαμε συνειδητά στον Άγιο Νικόλαο, μεγάλη η χάρη του, μολονότι δεν ήταν ναυτικός αλλά επίσκοπος των Μύρων)

ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ (είναι γνωστή η επιστροφή του Απόλλωνα από τους Υπερβορείους και αυτό ονομαζόταν Θεοφάνεια. Φυσικά ακολουθούσαν μεγάλες γιορτές. Θεοφάνεια είχαν και στα Ελευσίνια Μυστήρια με το όνομα Αλαδαί Μύσται)

ΘΥΣΙΕΣ (Στην Ακρόπολη ανέβαζαν ζώα για να τα θυσιάσουν στην θεά Αθηνά. Αλλά θυσιάζαν ζώα και στα Ασκληπιεία για να ευχαριστήσουν τον Ασκληπιό για τις θεραπείες του. Υπήρχαν θυσίες ζώων στα Ελευσίνια, τα Καβείρια και θυσίες ταύρων (ταυτίζεται με ήλιο και τον ουρανό) στην Κρήτη για τον Δία και την Πότνια Θυρών ή τη Φρυγία για την Κυβέλη και τον Άττι. Στην Ορφική παράδοση υπήρχε θυσία του ταύρου και ωμοφαγία προς τιμή του Διόνυσου Ταύρου. Σήμερα σε πολλά μέρη της Ελλάδος γίνονται θυσίες ζώων. Ειδικά στην Ίμβρο το Δεκαπενταύγουστο σφάζουν ταύρο και ετοιμάζουν γεύμα για μετά τη λειτουργία στην εκκλησία. Στον Μιθραϊσμό ο Μίθρας παλεύει με τον ιερό λευκό ταύρο (ομοίως ο θεός Σίβα ιππεύει σε λευκό ταύρο) και αφού συνέλαβε τον κοσμικό ταύρο τον θυσίασε σαν μια τελετουργία γονιμότητας. Από το αίμα και το σπέρμα του ταύρου γεννήθηκαν τα φυτά και τα ζώα. Ο Αριμάν εξοργίστηκε και έστειλε αρρώστιες να πλήξουν τους ανθρώπους ενώ ο Μίθρας, αφού τελείωσε τη γήινη αποστολή του, γλύτωσε και ανήλθε στους ουρανοί πάνω σε ένα άρμα του Ήλιου.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΚΑΙ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ (Προσφορές στα Ελευσίνια και Κρητικά Μυστήρια Αφιερώματα θα δείτε στο Μουσείο της Ακρόπολης για τον Ασκληπιό όπως σήμερα είναι κρεμασμένα στις χριστιανικές εικόνες. Στη Γραμμική Β έχει βρεθεί οι λέξεις do ra και me ri οι οποίες είναι σαφείς ως προς το είδος της προσφοράς.)

7.Μεσσανικές δοξασίες των αρχαίων λαών

Οι ανατολικοί λαοί λάτρευαν επώνυμους ή ακόμα ανέπεμπαν τους ύμνους τους σε ανώνυμους θεούς ή στον προσδοκώμενο Μεσσία, αφού περίμεναν εκείνον που θα απελευθέρωνε των

άνθρωπο από τη δυστυχία, τον πόλεμο και την κάθε είδους καταπίεση.

Στη μυστηριακή αρχαία Αίγυπτο η γέννηση του φαραώ-μύστη της 18ης Δυναστείας Αμεν Χοτέπ Δ', που άλλαξε το όνομά του σε Ακενατόν (1364-1347 ή 1379-1362 π.Χ.), και ίδρυσε την παγκόσμια θρησκεία του ενός Θεού στη χώρα του, παρουσιάζει πολλά μεσσιανικά στοιχεία. Κατά την παράδοση μητέρα του ήταν η Νουβία παρθένα Τι ή Τίγε.

Ο Αγγελιοφόρος των Θεών, ο θεός χρονομέτρης Θώθ, ανήγγειλε στη μέλλουσα μητέρα ότι σύντομα θα γεννήσει γιο. Ένας θεός μπήκε κρυφά στο σώμα της παρθένας, ακουμπώντας στο στόμα της το ανκχ, τη ζωτική δύναμη, τον σταυρό του Άμμωνα Ρα, το σημάδι της αιώνιας ζωής και επαναγέννησης. Με αυτόν τον τρόπο συντελέστηκε η άμωμος σύλληψη και γεννήθηκε ο θεάνθρωπος. Το βρέφος προσκύνησαν θεοί και άνθρωποι, ενώ τρεις πρίγκιπες του πρόσφεραν τα δώρα τους.

Όπως γνωρίζετε τα ίδια περίπου αναφέρουν τα Ευαγγέλια του Λουκά και του Ματθαίου αλλά και το Πρωτευαγγέλιο του Ιακώβου και το Ευαγγέλιο του Βαρθολομαίου (Απόκρυφα). Επίσης ο ίδιος, περίπου, αναφέρει και το Κοράνι στο κεφάλαιο 19 και παραγράφους 19-22 «Και αυτός (ο Αρχάγγελος Γαβριήλ) απάντησε «Είμαι απεσταλμένος του Κυρίου σου, ο οποίος με έστειλε να σου χαρίσω ένα άγιο γιο» και μετά «Πώς θα γίνει αυτό» πρόσθεσε η Μαρία, «αφού δεν έχω γνωρίσει άντρα και δεν είμαι ακόλαστη». Και εκείνος (ο Γαβριήλ) απάντησε «έτσι θα γίνει. Ο Κύριός σου το είπε αυτό είναι εύκολο για Μένα (εννοώντας τον Θεό) ...Η απόφασή Μας ήδη αναγγέλθηκε (δηλαδή Ευαγγελισμός)». Συνέλαβε, λοιπόν, τον γιο και αποσύρθηκε σε ένα απομακρυσμένο μέρος.

Στην αρχαία αιγυπτιακή θρησκεία, που πολεμήθηκε από το ιερατείο, δέσποζε ο τριαδικός μονισμός. Ο Πατέρας Όσιρις, ο άρχοντας του Φωτός, η Μητέρα Ίσιδα, η βασίλισσα των Μυστηρίων και ο Υιός ο Ώρος, ο Λόγος του Θεού Πατέρα.

Στην Ιουδαϊκή γραμματεία (η οποία πήρε πολλά στοιχεία-σύμφωνα με πολλούς μελετητές της Συγκριτικής Ιστορίας των Θρησκειών όπως τη δημιουργία του κόσμου, του ανθρώπου, του κατακλυσμού, δοξασίες για τον ουρανό, την κόλαση, το Θεό / Γιαχβέ και τους αγγέλους-από Σουμερίου, Βαβυλωνίου, Αιγυπτίου, Μιταννί, Πέρσες κ.τ.λ.) η οποία ως γνωστόν επηρέασε άμεσα τον Χριστιανισμό και τον Μουσουλμανισμό, αναφέρονται οι υπερφυσικές γεννήσεις αγοριών με θεία αποστολή όπως του Νώε, του Μελχισεδέκ και του Αβραάμ (γεννήθηκε σε σπήλαιο κοντά στον Ευφράτη ποταμό ενώ τη γέννησή του προανήγγειλε η εμφάνιση ενός κομήτη ενώ οι αστρολόγοι γνώριζαν τη γέννησή του διαβάζοντας τα σημεία του ουρανού. Ακόμη ο βασιλιάς Νεμρώδ, πιστεύοντας ότι η ύπαρξη του παιδιού έθετε υπό απειλή τη δυναστεία του θανάτωσε 70.000 αρσενικά παιδιά προκειμένου να θανατωθεί και ο Αβραάμ) ακόμη και του Σαμφών!

Στην αρχαία Περσία, όπως φαίνεται από μια σειρά ζωροαστρικών κειμένων που όμως έχουν συνταχτεί στα ελληνικά με τον τίτλο «Χρησιμοί του Υστάσπη» (2ος αιώνας), ο Μίθρας-Μεσσίας, ο αρωγός, θα γεννιόταν από μία παρθένο, χωρίς να την πλησιάσει κανένας άντρας. Στη συνέχεια ο Ουράνιος Πατέρας θα έστελνε τον Μέγα Βασιλέα, τον παντογνώστη γιο του, για να σώσει τους ανθρώπους από το κακό και να αναστήσει τα σώματα των νεκρών ενώ θα γίνονταν κριτής των ανθρώπων και θα αποκαθιστούσε την απόλυτη βασιλεία του Αχούρα Μάζντα.

Παρόμοιος μύθος με τη γέννηση του Μίθρα απαντάται και στην Ινδία όπου ο Κρίσνα, γεννημένος από τον Βασουντένα και την παρθένο Ντεβάκι παρουσίασε πολλές ομοιότητες με τον αναμενόμενο Μεσσία των Ιουδαίων. Ο Θεός Βισνού οδήγησε την παρθένο σε ασφαλές καταφύγιο (μας θυμίζει τη φυγή προς την Αίγυπτο) όπου ανατράφηκε με βοσκούς που τον προσκυνούσαν και τον πρόσεχαν. Πολλοί θεωρούν ότι ο θρύλος του Κρίσνα αναφέρεται στην τριαδική θεότητα και έφερε την μεσσιανική ιδέα στη γη (Ψαλμοί Βραχμάνων / Ουπανισάδες)

Τέλος η γέννηση του Βούδα αναγγέλλεται από έναν ωραίο λευκό ελέφαντα στο όνειρο της Παρθένου-Βασίλισσας Μάχα-Μάγια λέγοντάς της ότι θα γεννήσει ένα θεικό άνθρωπο. Μπαίνει στη μήτρα της, από την πλευρά της, με τη μορφή ουρανίου φωτός και ακολουθεί η γέννα δίπλα σε ένα δέντρο παρουσία ουρανίων πνευμάτων τα οποία ανέπεμπαν ύμνους στον Ύψιστο Θεό.

8. Ορφισμός και Χριστιανισμός

Η Ελένη Μπολάκη στο βιβλίο της «Ορφισμός, Αρχαία Ελληνική θρησκεία και χριστιανισμός» κάνει συγκρίσεις και καταλήγει σε συμπεράσματα.

Να αρκεστούμε εμείς να αναφέρουμε ότι η μυστηριακή λατρεία που εμφανίστηκε τον 6ο π.Χ. αιώνα, την οποία όπως πιστεύεται διαμόρφωσε ο Ορφέας, έχει ορισμένες ομοιότητες με τον χριστιανισμό. Όπως στο θέμα του καθαρμού (NHΨON ANOMHMATA MH MONAN OΨHN), νηστείας, εξορκισμών κ.τ.λ.. Ορφισμός, η μονοθεϊστική αυτή θρησκεία όπως και άλλες μυστηριακές θρησκείες, θεωρείται ότι προετοίμασε διανοητικά τους μεσογειακούς λαούς στο να αποδεχτούν το χριστιανικό κήρυγμα. Στον Ορφισμό γίνεται αναφορά στο προπατορικό αμάρτημα, στην ιδέα του λυτρωτή Θεού, στη θεία μετάληψη, στη θεία χάρη, στην ιδέα του Αδη (κόλαση στο Χριστιανισμό αλλά και στην ίδια λέξη ενώ ο Άδης παριστάνεται σε βυζαντινά ψηφιδωτά στο καθολικό της Νέας Μονής Χίου, στη Μονή της Χώρας σε εικόνες και αλλού.).

Είναι γνωστός ο σφραγιδόλιθος που απεικονίζει τον σταυρωμένο Ορφέα . Αλλά κατά τον W.K.C Guthrie, ο οποίος έγραψε το βιβλίο «Ορφέας και η Αρχαία Ελληνική Θρησκεία», στις σελίδες 396-7 του βιβλίου του, αναφέρει ότι η απεικόνιση αυτή είναι μεταγενέστερη (ίσως του 3-4 μ. Χ αιώνα) και δεν αναφέρεται στον Ορφέα και ενώ ο σφραγιδόλιθος μπορεί να είναι κίβδηλος. Τα σύμβολα δε που υπάρχουν πάνω στον σφραγιδόλιθο, εάν υποθέσουμε ότι είναι γνήσιος ο σφραγιδόλιθος, δεν είναι Ορφικά αλλά γνωστικά ή έχουν παγανιστική προέλευση.

Να μην ξεχάσουμε όμως να αναφέρουμε ότι τον ερχομό του Θεόπεμπτου Μεσσία είχαν προαναγγείλλει και εθνικά μαντεία .Είναι γνωστό ότι η Κυμαία Σίβυλλα, γύρω στο 280 π.Χ., έδωσε τον παρακάτω αξιοπρόσεκτο χρησμό για έναν μελλοντικό θεό που θα ερχόταν στον κόσμο : «Τότε θα κατέβη στη γη ο γιός του μεγάλου Θεού, παίρνοντας τη μορφή ανθρώπου. Το όνομά του θα έχει τέσσερα φωνήεντα και δύο σύμφωνα (τα δύο φωνήεντα θα είναι ομόηχα).Θα αναλύσω αριθμητικά το όνομά του, που θα αποτελείται από οκτώ μονάδες, οκτώ δεκάδες και οκτώ εκατοντάδες. (δηλαδή ο αριθμός του ονόματός του θα είναι 888) και με αυτό θα παρουσιαστεί στους άπιστους ανθρώπους. εσύ όμως βάλτο καλά στο μυαλό σου ότι ο Χριστός είναι παιδί του υψίστου αθανάτου Θεού». (Σιβυλλικοί Χρησμοί Λόγος Α'324-331).

Επίσης ανέφερε στον αναμενόμενο Μεσσία βασιλέα ως εξής «Αυτός θα βασιλεύσει στη Ρώμη και την Αίγυπτο, που τότε θα είναι ένα θα φανεί στους ανθρώπους η μέγιστη βασιλεία αθανάτου βασιλιά. Θα έλθει αγνός βασιλιάς, που θα βασιλεύσει σ' όλοκληρη την οικουμένη αιώνια γιατί επείγεται από τον χρόνο» (Λόγος Γ' 46-50) και «και τότε ο Θεός θα στείλει από τον ουρανό βασιλέα για να κρίνει κάθε άνθρωπο μέσα σε αίμα και πύρινο φως. Υπάρχει κάποια βασιλική φυλή, της οποίας το γένος θα διαιωνίζεται άβλαβο και αυτό το γένος με την πάροδο των χρόνων θα κυβερνήσει τον κόσμο και θα οικοδομήσει τον νέο ναό του Θεού» (Λόγος Γ' 286-290) και «Αλλά όταν αστέρι λαμπρό σαν τον ήλιο λάμπει στον ουρανό, τότε θα έρθει με ηρεμία ο λόγος του Υψίστου, φέρων σάρκα, όμοιος με θνητό. αλλά μ' αυτόν θα μεγαλώσει το κράτος της Ρώμης και των ενδόξων Λατίνων, αυτός ο μέγας βασιλεύς είναι καθορισμένο από τη μοίρα του να θανατωθεί αφού παραδοθεί σε άλλη βασιλική εξουσία» (Λόγος ΙΒ'286-290)

9. Τέλος να εξετάσουμε και τον Μιθραϊσμό (σήμερα σε μια μορφή του πιστεύουν οι Κούρδοι Γεζιντί και μικρός αριθμός Περσών στην Περσία και Ινδών στη Δ. Ινδία και ειδικότερα στη Βομβάη) ο οποίος εξαπλώθηκε στη Δύση την ίδια εποχή με τον Χριστιανισμό και απετέλεσε έναν αντίπαλο ειδικά στη Ρώμη και την Όστια όπου υπήρχαν πολλά Μιθραία.

Τι σχέση μπορεί να έχει ο Μίθρας με τον Ιησού Χριστό; Υπάρχουν ομοιότητες του χριστιανισμού με αυτή την θρησκεία του Μιθραϊσμού η οποία ενσωμάτωνε παμπάλαιες περσικές παραδόσεις και ήταν μια ηλιοκεντρική περσική θρησκεία; Σημειώστε ότι τις ομοιότητες αυτές, τις οποίες είχαν προσέξει οι εκκλησιαστικοί πατέρες πολύ νωρίς, αποδόθηκαν σε μεταφυσικής υφής θέματα.

Ας δούμε ποιες είναι αυτές.

-Παράλληλα με τον εορτασμό του Ανίκητου Θεού Ήλιου / Dies Natalis Solis Invicti, που γιόρταζαν οι Ρωμαίοι στις 25 Δεκεμβρίου (αμέσως μετά τα Σατουρνάλια 14-24 Δεκεμβρίου), βλέπουμε ότι ο Μίθρας γεννιέται στις 25 Δεκεμβρίου, λίγες μέρες μετά το χειμερινό ηλιοστάσιο, είτε από μια παρθένο μέσα σε ένα σπήλαιο είτε από τα σπλάχνα ενός χου που συμβολίζει την ίδια τη Γη. Βοσκοί παραβρέθηκαν στη γέννησή του ενώ Μάγοι- μάλλον ιερείς του Ζωροαστρισμού- τον προσκύνησαν εφόσον τον θεωρούσαν ενσάρκωση του μεγάλου θεού Αχούρα Μάζντα. Για τον λόγο αυτόν οι τελετές των οπαδών του Μίθρα λάμβαναν χώρα μέσα σε σπήλαια -ή σε μικρά μέρη που έμοιαζαν με σπήλαια -και ονομαζόταν Μιθραία. Ήρθε στη γη για να διδάξει τη δικαιοσύνη στους ανθρώπους, τη μετά θάνατον ζωή, τη συντέλεια του κόσμου αλλά και να προσφέρει την σωτηρία της ψυχής και την αιώνια ζωή. Αναλήφτηκε στους ουρανούς στα 33ου χρόνια με την υπόσχεση να επιστέψει την ημέρα της Κρίσεως.

-Οι πιστοί του Μίθρα, της λυτρωτικής αυτής θεότητας, βάπτιζαν τους μνημένους. -Ο ιερέας ευλογούσε τον άρτο, το ύδωρ και τον οίνο. Κατόπιν οι βοηθοί του τα προσέφεραν στους κοινωνούς της Θείας Λειτουργίας.

Λίγοι γνωρίζουν και θυμούνται, εάν θυμούνται βέβαια, τον Μιθραϊσμό σαν απελευθερωτική θρησκεία που αναπτύχθηκε στην Ιταλία (και κυρίως στη Ρώμη) μέχρι το Έδικτο των Μεδιολάνων, το 313 μ.Χ., ενώ τον παραλληλίζουν με ανθρωποθυσίες και με μια παγανιστική θρησκεία.

Επειδή η γέννηση του Χριστού δεν εορταζόταν τα Χριστούγεννα, όπως τώρα, αλλά σε διαφορετικές ημερομηνίες ανά τους αιώνες (συχνά μαζί με τα Θεοφάνεια) π.χ. 25 Μαρτίου ή 20 Απριλίου ή 20 Μαΐου ή 29 Σεπτεμβρίου ή (σύμφωνα με τον Κλήμη της Αλεξανδρείας) 17 Νοεμβρίου η χριστιανική εκκλησία (πρώτα στη Δύση το 335 και μετά στην Ανατολή το 375) υποχρεώθηκε, ίσως με την παρότρυνση του ηλιολάτρη Αυτοκράτορα Κωνσταντίνου, να ορίσει μια μέρα συγκεκριμένη εορτασμού. Και αυτή συμφωνήθηκε να είναι, όπως πρότεινε και ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, η 25η Δεκεμβρίου. Την ίδια όμως εποχή ο Πάπας Γρηγόριος Α΄, χαρακτηρισμένος σαν ένας από τους Πατέρες και τους Αγίους της Δύσης, πρότεινε «να μετατραπούν βαθμιαίως οι εορταί των εθνικών εις χριστιανικάς» κάτι το οποίο βέβαια έγινε. Το έτος 729 μ.Χ. όταν ο Πάπας Ζαχαρίας απαγόρευσε τα Σατουρνάλια. (αυτά αναφέρει και ο Επίτιμος Δ/της του Ευγενίδιου Ιδρύματος κ. Διον Σιμόπουλος σε Χριστουγεννιάτικο άρθρο του την 11.12.2016)

Κλείνοντας τα ήθελα να κάνω μια σύντομη αναφορά, ως φόρο τιμής, σε ένα σημαντικό άνθρωπο τον οποίο η Ελλάδα και οι Έλληνες όχι μόνο δεν τον γνωρίζουν και εάν ακόμη τον έχουν ακούσει τον αγνοούν γιατί δεν γνωρίζουν την προσφορά του στον Ελληνικό πολιτισμό. Αναφέρομαι στον Johan Joachim Winckelmann, έναν ασημαντό νέο από τη Β. Γερμανία γιο τσαγκάρη, του οποίου το πάθος για την αρχαία Ελλάδα τον έσπρωξε, τον 18ο αιώνα, να ασπαστεί τον καθολικισμό για να μελετήσει τον αρχαίο ελληνικό πολιτισμό και να διοριστεί επίσημος αρχαιολόγος του Πάπα στο Βατικανό. Θεμελιωτής του νεοκλασικισμού και ιδρυτής της επιστήμης της αρχαιολογίας μετέδωσε τη λάμψη του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού σε όλη την Ευρώπη και επηρέασε μεγάλες μορφές του πνεύματος όπως τον Γκαίτε, τον Σίλλερ, το Μπάρον κ.α. και να μετατρέψει τον χλευασμό προς την αρχαιότητα σε κίνημα νεοκλασικισμού επηρεάζοντας ακόμη και τις τέχνες της εποχής του.

Πριν ολοκληρώσουμε να αναλύσουμε τι σημαίνει ανάθεμα καθότι οι χριστιανοί όπως πολλά άλλα εκκλησιαστικά θέματα αγνοούν και αυτό.

Η ελληνική λέξη ανάθεμα, αποτελείται από δύο λέξεις, σύμφωνα με τον Άγιο Ιωάννη Μαξίμοβιτς. Την πρόθεση ανά, η οποία δείχνει κίνηση προς τα άνω, και το θέμα, που σημαίνει ένα ξεχωριστό τμήμα από κάτι. Κυριολεκτικά το ανάθεμα σημαίνει ανύψωση κάποιου ξεχωριστού πράγματος. Στην Π.Δ. (Λευιτικόν 27/κζ και 28,29 αλλά και Ιησούς του Ναυή 7/ζ,6/ς) αυτή η έκφραση χρησιμοποιείται εξ ίσου σε αναφορά προς αυτό που ήταν αποξενωμένο εξαιτίας αμαρτωλότητας αλλά παρομοίως και προς αυτό που ήταν αφιερωμένο στο Θεό. Ο Απ. Παύλος χρησιμοποιεί το ανάθεμα σαν διαστρέβλωση του Ευαγγελίου του Χριστού, όπως

αυτό κηρυσσόταν από τον Απόστολο ανεξαρτήτως από ποιόν αυτή η διαστρέβλωση να διαπράττεται. Στα πρακτικά των συνόδων το ανάθεμα κατέληξε να σημαίνει τέλειο χωρισμό από την Εκκλησία. Αυτοί όμως που αποσχίζονταν από την Εκκλησία έπρεπε να μετανοήσουν.

Υπάρχει και κάτι ακόμη πολύ σημαντικό το οποίο αγνοούν οι χριστιανοί και αφορά τον νεοπλατωνικό φιλόσοφο του Πανδιδακτηρίου της Κωνσταντινούπολης, όπως αναφέραμε, τον Ιωάννη Ιταλό. Μετά την απολογία του στη Σύνοδο επί Αυτοκράτορος Αλεξίου Κομνηνού και Πατριάρχου Ευστρατίου Γαριδά, στις 13/3/1082, την Κυριακή της Ορθοδοξίας, διαβάζεται από τον άμβωνα της Αγίας Σοφίας το Συνοδικό της Ορθοδοξίας (με 11 αναθέματα), αναθεματίζονται όσοι ασπάζονται αιρετικές ιδέες (φυσικά εννοούσαν τις αρχαίες ελληνικές αυτές με νεοπλατωνικά στοιχεία), όσοι υπέπεσαν σε πλάνη υπό την επήρεια των ιδεών αυτών, δεν ομολογούν πίστη στις επτά Οικ. Συνόδους, δεν αποδέχονται τις δύο φύσεις του Ιησού και δεν αποδέχονται το Σύμβολο της Πίστεως. Στην ανάγνωση του Συνοδικού δεν αναφέρεται όμως το όνομα του Ιωάννη Ιταλού επειδή είχε δείξει μεταμέλεια μολονότι πίστευε στη μετενσάρκωση και την αθανασία της ψυχής. Αυτό δεν τον απάλλαξε από τις συνεχείς κατηγορίες για «προστασία των σοφών Ελλήνων» και τον εγκλεισμό του σε μοναστήρι.

Υπάρχει όμως και μια άλλη ερμηνεία του αναθέματος σε σχέση με το ανάθεμα.

Δεν πρέπει να μπερδεύουμε αυτά τα δύο. Το δεύτερο σήμαινε στην αρχαιότητα την αφιέρωση κάποιου πράγματος σε κάποια θεότητα ενώ το πρώτο, όπως αναφέραμε ήδη, σημαίνει προσφορά από την αρνητική της όμως πλευρά.

Το ανάθεμα εφόσον χρησιμοποιηθεί για το Θεό δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τίποτα άλλο. Ενώ το ανάθεμα τόσο στην Αρχαία Ελλάδα όσο και στο Αρχαίο Ισραήλ ήταν μια διαρκής όσο και καθημερινή πρακτική μέσω προσφορών και θυσιών. Οι Ισραηλίτες χρησιμοποιούσαν τον χαρακτηρισμό ανάθεμα μόνο σε ειδικές περιπτώσεις εχθρικών πολέων (ακόμη και ο Προφήτης Ησαΐας αναφέρεται σε αυτές) που ήταν εντελώς διεφθαρμένες σε σημείο που κάθε τι που υπήρχε σε αυτές να θεωρείται μολυσμένο.

Ο Έρασμος (1466-1536), Ολλανδός θεολόγος, στο απολαυστικό βιβλίο του «Μωρίας Εγκώμιον»-Ηριδανός 1972, Κεφ.64, σελ.145 αναφέρει μεταξύ άλλων για το Βωμό στον Άγνωστο Θεό των αρχαίων Ελλήνων «Αν πρέπει να πιστέψουμε τον Αγ. Ιερώνυμο.....ο Άγιος Παύλος διαβάζοντας τυχαία την επιγραφή ενός μνημείου στην μνημείου στην Αθήνα (εννοεί στην αρχαία αγορά της) την άλλαξε για να έρχεται πιο καλά με όσα εκείνος έλεγε για την χριστιανική πίστη». Αναφορά στις Πράξεις Αποστόλων 17 : 23-31

Τέτοιο βωμό όμως ο Πausανίας δεν αναφέρει στα Αττικά του αλλά γράφει «βωμοί δε θεών τε ονομαζομένων αγνώστων». Ενώ αντίθετα αναφέρει βωμούς αφιερωμένους στον Άγνωστο Θεό στο Φάληρο αλλά και στη Ολυμπία «Προς αυτό δ'έστιν Αγνώστων θεών βωμός» Ηλείακά. Μήπως ο Έρασμος τελικά είχε δίκιο;

Ο σπουδαίος φιλόσοφος Αριστοτέλης ήταν από τους πρώτους Έλληνες φιλοσόφους, που με τη διεισδυτική του σκέψη, κατόρθωσε να φτάσει ως τις παρυφές του ανώτατου «ακινήτου κινούντος» και να διατυπώσει την έννοια του ενός παντοδύναμου θεού «υφίστην θέσιν μεταξύ αυτών κατέχει ο θεός, θεωρούμενος ως κατά πάντα απηλλαγμένος πάσης υλικότητας είδος». Άλλωστε, σύμφωνα με τον Charles Francois Dupuis (1742-1809) «αυτό είναι μια αλήθεια που αναγνωρίστηκε από τον Ευσέβιο, τον Αυγουστίνο, τον Ιουστίνο, τον Αθηναγόρα και ένα πλήθος από συγγραφείς απολογητές του Χριστιανισμού ότι το δόγμα του ενιαίου θεού ήταν αποδεκτό στους αρχαίους φιλοσόφους και αποτελούσε τη βάση της Ορφικής θρησκείας και όλων των μυστηρίων της Ελλάδος».

Ο Σωκράτης θεωρείται ο φιλόσοφος που έδωσε την ιδέα ενός αιωνίου Θεού, εσωτερικού και τέλειου, την οποία διέδωσε στην ανθρωπότητα ο άγιος μαθητής του Πλάτων. Πράγματι, όπως αναφέρει ο Θεόφιλος ο Αντιοχείας, «Πλάτων δε και οι αιρέσεως αυτού Θεόν μεν ομολογούσιν αγέννητον, και πατέρα, και ποιητήν των όλων είναι» (Προς Αυτόλυκον). Στην αρχαία Ελλάδα, λοιπόν, η πλατωνική φιλοσοφία πίστευε στο θείον. Επίσης μέσα από τα κείμενα του Πλάτωνα (Πολιτεία Β' V E' 362) είναι φανερό η έλευση του Μεσσία που τον ονομάζει «ο δίκαιος». Αυτή

η μαρτυρία του Πλάτωνα προηγείται προφητικά των αντίστοιχων λόγων του Ευαγγελιστή Λουκά (ΙΗ'32-34).Τέλος οι μελετητές του αρχαίου ελληνικού πνεύματος αναφέρουν ότι η πιο συγκλονιστική προφητεία- εκτός της Π.Δ.-για την ενσάρκωση ενός θεού που θα σώσει την ανθρωπότητα παρουσιάστηκε, από τον Αισχύλο (525-456 π.Χ.),στην τριλογία του Προμηθεύς Δεσμώτης, Προμηθεύς Λυόμενος και Προμηθεύς Πυρφόρος εμπνεόμενος από τον λεγόμενο σπερματικό λόγο, προσδιορίζει σαν μοναδική δυνατότητα λύτρωσης του Προμηθέα, τα του διδασκάλου-οδηγητή, την αντικατάστασή του από έναν θεό που εκουσίως θα αναλάμβανε τις «αμαρτίες» του και θα θυσιαζόταν γι' αυτόν. Ο Προμηθεύς είναι λοιπόν ο προάγγελος της εκθρόνισης του Δία από τον αναμενόμενο Μεσσία.

Ο Ηράκλειτος, ο φιλόσοφος του «γίνεσθαι» που πίστευε στην αέναη κίνηση και μεταβολή, είχε την τύχη ή το χάρισμα να του αποκαλυφθεί κάποια στιγμή η αλήθεια την οποία ανέλαβε να μεταδώσει σε άλλους «Μην ακούσετε εμένα αλλά τον Λόγο» είναι η συμβουλή του.

Ο Παρμενίδης, ο φιλόσοφος του «είναι» και της λογικής πίστευε ότι όλα όσα υπάρχουν υπήρχαν πάντα και τίποτα δεν μπορεί να αλλάξει, αφηγείται τη φιλοσοφική μύησή σαν μια θεά που του αποκάλυψε ότι η μόνη αληθινή γνώση του

Ύοντος είναι απαραίτητο να λέγεται. «να νοείται πως το Ον υπάρχει. Γιατί το Είναι η ουσία του σύμπαντος υπάρχει. Το μηδέν όμως δεν υπάρχει»

Ο Ανδ. Δημάκης, ιστορικός και φιλόλογος, μας αναφέρει «Μέχρι τον 10ο αιώνα οπότε καθορίστηκε η ημερομηνία των Χριστουγέννων, ήταν παράδοση να οργανώνουν δημόσια γιορτή στις 25 Δεκεμβρίου προς τιμήν του Θεού Ήλιου. Κατά τη διάρκεια του εορτασμού ο αυτοκράτορας, εκπροσωπώντας το Θεό ήλιο έπαιζε μια παραδοσιακή παντομίμα, εμφανιζόμενος με φωτοστέφανο στο κεφάλι, δηλαδή με το αρχικό έμβλημα του Θεού Ήλιου (παράδειγμα το άγαλμα του Απόλλωνα, με ακτινωτό στεφάνι στο κεφάλι, που έφερε ο Μ. Κωνσταντίνος από την Ελλάδα και το ο οποίο τροποποίησε για να του μοιάσει ενώ το έστησε πάνω σε ένα στύλο από πορφυρίτη στο κέντρο του Φόρου του . Σήμερα ακόμη είναι όρθιος, αλλά χωρίς το άγαλμα, έξω από τη Σκεπαστή Αγορά της Κων/πολης με το όνομα Τσεμπερλίτας. Κάτω δε από το στύλο λέγεται ότι, για ευλογία, είχαν τοποθετήσει, μέσα σε ένα ιερό, καρφιά που σταύρωσαν ή τον Χριστό ή τους δύο ληστές πάνω στο Γολγοθά, το μυροδοχείο με το οποίο η Μαρία Μαγδαληνή αρωμάτισε τα πόδια του Ιησού, το παλλάδιο που έφεραν από την Τροία, τα καλάθια του θαύματος του Χριστού του πολλαπλασιασμού των άρτων και των ψαριών, ακόμη και το τσεκούρι του Νώε (!).Η Γέννηση του Χριστού μέχρι τότε γιορταζόταν από το τέλος της 3ης εκατονταετηρίδος στις 6 Ιανουαρίου, μαζί με τα Θεοφάνια»